

P.Z. br. 346

HRVATSKI SABOR

KLASA: 140-01/18-01/02

URBROJ: 65-18-02

Zagreb, 25. svibnja 2018.

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članka 178. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem *Prijedlog zakona o izmjeni Zakona o mirovinskom osiguranju*, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnio Klub zastupnika Živoga zida i SNAGA-e, aktom od 24. svibnja 2018. godine.

Za svoje predstavnike, koji će u njegovo ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Klub je odredio Ivana Vilibora Sinčića, Ivana Pernara, i dr. sc. Branimira Bunjca, zastupnike u Hrvatskom saboru.

PREDSJEDNIK

Gordan Jandroković

HRVATSKI SABOR

Klub zastupnika
Živoga zida i SNAGA-e

U Zagrebu, 24. svibanj 2018.

115**NF**140-01/18-01/02*0533-5-18-01**Hz

P.Z. br. 346

REPUBLIKA HRVATSKA
65 - HRVATSKI SABOR
ZAGREB, Trg Sv. Marka 6

Primijeno:	25-05-2018	
Klasifikacijska oznaka:	140-01/18-01/02	Org. jed. 65
Uredbeni broj:	6533-5-18-01	Pril. 1 Vrij. 18

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Prijedlog zakona o izmjeni Zakona o mirovinskom osiguranju.

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske (NN 85/10 – pročišćeni tekst i 05/14 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) i članka 172. Poslovnika Hrvatskoga sabora (NN 81/13, 113/16, 69/17, 29/18), podnosimo **Prijedlog Zakona o izmjeni Zakona o mirovinskom osiguranju.**

Sukladno članku 174. stavku 2. Poslovnika Hrvatskoga sabora, u postupku donošenja Zakona na sjednici Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, sva potrebna obrazloženja dat će zastupnici Ivan Vilibor Sinčić, Ivan Pernar i Branimir Bunjac.

PREDSJEDNIK KLUBA ZASTUPNIKA

Ivan Pernar

p.o.

KLUB ZASTUPNIKA ŽIVOG ZIDA I SNAGA-e

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENI ZAKONA O MIROVINSKOM OSIGURANJU

Zagreb, svibanj 2018.

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovog Zakona sadržana je u članku 2. stavku 4., a u vezi s člankom 57. stavkom 1. Ustava Republike Hrvatske (NN 85/10 – pročišćeni tekst i 05/14 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM, TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

U Hrvatskoj više od 315.000 umirovljenika, ili ukupno 27,6% od ukupnog broja, prima mirovine niže od 1.500,00 kuna. Procjenjuje se kako se više od polovice ukupnog broja umirovljenika, točnije 52,2%, nalazi ispod granice siromaštva. Istodobno se bilježi trend pada visine prosječne mirovine u odnosu na prosječnu plaću te istodobno najmanji udio prosječne mirovine u prosječnoj plaći u Hrvatskoj u odnosu na sve države u okruženju (u Hrvatskoj iznosi 37%, u Mađarskoj i Makedoniji 62%, u Sloveniji 60%; Crnoj Gori 56%). Svi navedeni pokazatelji ukazuju na to kako su umirovljenici izuzetno socijalno ugrožena kategorija stanovništva a socijalni rizicima najizloženiji su upravo oni koji primaju najniže mirovine.

Zakon o mirovinskom osiguranju koji se trenutno nalazi na pravnoj snazi (NN 157/13, 151/14, 33/15, 93/15, 120/16, 18/18) utvrđuje najnižu mirovinu visini od 0,825% od prosječne bruto plaće svih zaposlenih u Republici Hrvatskoj u 1998. godini prema podacima Državnog zavoda za statistiku (čl. 90. Zakona). Opisano rješenje omogućuje situaciju u kojoj se stotine tisuće umirovljenika nalazi ispod granice siromaštva i ne doprinosi ostvarenju ustavnih odredbi o RH kao socijalnoj državi (sadržanoj u čl. 1. Ustava) te socijalnoj pravdi kao jednoj od najviših vrednota ustavnog poretka (sadržanoj u čl. 3. Ustava).

Navedeno stanje opisano je u niže navedene tri tablice preuzetim iz Statističkih informacija broj 1/2018 Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje za najveći broj korisnika mirovinskog osiguranja zaključno s danom 31. ožujkom 2018. godine.

Tablica 1

KORISNICI MIROVINA PREMA VRSTAMA I SVOTAMA MIROVINA KOJI SU PRAVO NA MIROVINU OSTVARILI PREMA ZAKONU O MIROVINSKOM OSIGURANJU

Svote mirovina	Ukupno			Starosna mirovina*			Invalidska mirovina*			Obiteljska mirovina		
	Broj korisnika	Prosječna mirovina	Prosječni staž	Broj korisnika	Prosječna mirovina	Prosječni staž	Broj korisnika	Prosječna mirovina	Prosječni staž	Broj korisnika	Prosječna mirovina	Prosječni staž
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
do-500,00	94812	232,34	301004	68632	230,07	330024	7228	270,54	190503	18952	225,99	270111
500,01-			210821			240822			140216			170604
1.000,00	85721	782,96	210229	69748	769,99	220504	7619	799,66	160427	34127	806,14	210914
1.000,01-			270824			281015			230117			280826
1.500,00	124554	1.280,99	351108	100841	1.289,47	320618	20679	1.297,60	240511	39124	1.253,60	310229
1.500,01-			310314			360401			240511			360204
2.000,00	173227	1.758,75	380005	243003	1.759,27	380306	33262	1.747,31	280205	77114	1.767,13	360204
2.000,01-			380001			380120			290801			370406
2.000,01-	364171	3.456,29	380001		3.465,33	380120	44054	3.378,64	290410	21216	3.426,66	380402

3.000,00	172802	4.413,39	380319	143019	4.413,44	380402	8567	4.390,42	290813	6377	4.418,54	401115
3.000,01-		5.432,28	381013		5.435,25	381026	1597	5.404,17	290818	2447	5.404,91	420300
4.000,00	76660	6.433,21	410525	68686	6.432,41	410624	516	6.431,89	300002	361 95	6.455,03	390710
4.000,01-	30413	7.450,76		27450	7.452,23		153 53	7.381,60		59	7.414,29	
5.000,00	10078	9.168,31		9564	9.162,13		16	9.550,48			9.456,30	
5.000,01-				4848								
6.000,00				3741								
6.000,01-	4996											
7.000,00	3816											
7.000,01-												
8.000,00												
većeod-												
8.000,00												
UKUPNO	1141250	2.342,96	300329	793132	2.521,10	320216	123744	1.927,65	220123	224374	1.942,32	280205

Tablica 2

KORISNICI MIROVINA PREMA VRSTAMA I SVOTAMA MIROVINA KOJI SU PRAVO NA MIROVINU OSTVARILI do 31.prosinca1998.

Svote mirovina	Ukupno			Starosna mirovina*			Invalidska mirovina*			Obiteljska mirovina		
	Broj korisnika	Prosječna mirovina	Prosječni staž	Broj korisnika	Prosječna mirovina	Prosječni staž	Broj korisnika	Prosječna mirovina	Prosječni staž	Broj korisnika	Prosječna mirovina	Prosječni staž
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
do-500,00												
500,01-												
1.000,00												
1.000,01-	10947											
1.500,00	23353	248,60			246,65		185	210,78		1743	262,68	
1.500,01-	15689		290707	9019		310226	395		161127	5383		220515
2.000,00	26069		191112	17575		210804	749		110719	6530	754,83	141021
2.000,01-		733,45	200308	8410	726,26	220110		762,06	120816	8489	1.259,52	180911
3.000,00		1.264,67	230519	15783	1.266,69	240405		1.286,83	160326		1.769,08	230405
3.000,01-	145458	1.779,40	280406	103975	1.783,67	290608	1797	1.790,70	170801		1.769,08	270428
4.000,00	68933	2.387,27	330924	60409	2.431,35	340113	8849	2.333,00	240517	32634	2.261,51	331112
4.000,01-	27029	3.457,24	350224	24774	3.460,55	350416	2668	3.424,77	270022	5856	3.437,92	351022
5.000,00	10600	4.409,16	350218	9902	4.410,13	350316		4.388,26	270206	1632	4.402,45	361115
5.000,01-		5.432,11	350905	3359	5.436,35	351013		5.414,31	300017		5.354,40	370909
6.000,00		6.423,30	360605	1442	6.421,27	360719	623	6.491,11	280315		6.504,46	500928
6.000,01-	3455	7.444,06	380224	116	7.444,03	380710	205 71	7.462,77	290927	493 25	7.229,26	450702
7.000,00	1469	9.275,01			9.268,95		25 6	9.444,84		2 1	8.958,22	
7.000,01-	123											
8.000,00												
većeod-												
8.000,00												
UKUPNO	333125	2.649,66	290006	254764	2.795,16	300517	15573	2.494,81	180708	62788	2.097,67	250625

Tablica 3

KORISNICI MIROVINA PREMA VRSTAMA I SVOTAMA MIROVINA KOJI SU PRAVO NA MIROVINU OSTVARILI od 1.siječnja 1999.

Svote mirovina	Ukupno			Starosna mirovina*			Invalidska mirovina*			Obiteljska mirovina		
	Broj korisnika	Prosječna mirovina	Prosječni staž	Broj korisnika	Prosječna mirovina	Prosječni staž	Broj korisnika	Prosječna mirovina	Prosječni staž	Broj korisnika	Prosječna mirovina	Prosječni staž
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
do-500,00	83865	230,22		59613	227,57		7043	272,11		17209	222,27	270703
500,01-			310003	36025		330405			190527	19119		180300
1.000,00			220422	61338		260222			140408			220600
1.000,01-	62368	801,50	210420	85058	791,33	220520	7224	801,72	160618	27597	820,59	300222
1.500,00	108865	1.283,34	280527		1.292,59	290820	19930	1.298,00	230610	30635	1.252,20	340029
1.500,01-	147158	1.755,09	330305		1.754,74	341008	31465	1.744,83	260108	44480	1.766,59	370004
2.000,00	218713	2.448,22	370327	139028	2.463,43	371116	35205	2.403,57	290528	15360	2.436,02	371012
2.000,01-	103869	3.455,65	390613	82610	3.468,83	391028		3.357,78	310121		3.422,37	380811
3.000,00		4.415,69	390610	43912	4.415,31	390912		4.391,80	300913	4745	4.424,08	410208
3.000,01-	49631	5.432,37	390727	17548	5.434,63	390816	5899	5.397,49	290422	1954	6.451,35	420021
4.000,00	19813	6.438,38	391014		6.438,45	391020	974	6.380,62	301125	336 93	7.418,27	390601
4.000,01-	6623	7.453,55	410705	6205	7.455,70	410729	311 82	7.309,14	300106	58	9.464,88	
5.000,00	3527	9.164,75		3406	9.158,71		28 10	9.613,87				

5.000,01- 6.000,00	3693			3625								
6.000,01- 7.000,00												
7.000,01- 8.000,00												
8.000,01- većeod- 8.000,00												
UKUPNO	808125	2.216,53	301016	538368	2.391,40	330016	108171	1.846,00	220719	161586	1.881,95	290209

Predloženim izmjenama i dopunama Zakona o mirovinskom osiguranju uvodi se minimalna zajamčena mirovina u iznosu od 1.500,00 kuna koja bi se primjenjivala za sve osnove osiguranja uključujući i korisnike koji su pravo ostvarili prema ranijim osnovama. Predloženim rješenjem ostaje postojeći izračun najniže mirovine koji se određuje se za svaku godinu mirovinskog staža u visini od 0,825% od prosječne bruto plaće svih zaposlenih u Republici Hrvatskoj u 1998. prema podacima Državnog zavoda za statistiku ali se u slučajevima kad je tako određena najniža mirovina manja od iznosa minimalne zajamčene mirovine isplaćuje minimalna zajamčena mirovina umjesto najniže mirovine. Predloženo je da se minimalni zajamčeni iznos najniže mirovine od 1.500,00 hrvatskih kuna za svaku dodatnu godinu koju je osiguranik proveo nakon navršene 15. godine života u obveznome mirovinskom osiguranju i produženom osiguranju povećava za aktualnu vrijednost mirovine po godini staža osiguranja.

Prijedlog *ratione temporis* predviđa stupanje Zakona na pravnu snagu 1. siječnja 2019. kako bi se ostavilo dovoljno vremena stručnim službama Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje za pripremu njegove provedbe. Dodatni razlog za odgođenu primjenu jest činjenica kako u Državnom proračunu za 2018. nisu predviđena sredstva za uvođenje zajamčene minimalne mirovine. Stoga se odgodom primjene za početak 2019. pruža primjeren pravni i financijski odmak za osiguranje provedbe predloženog Zakona. Predlagatelj pritom naglašava da postoji nužna potreba cjelovite reforme sustava mirovinskog osiguranja s ukidanjem obveznosti drugog stupa jer trenutni sustav donosi sub-optimalne rezultate prisiljavajući pritom zaposlene građane da sudjeluju u plaćanju visokog iznosa naknada društvima za upravljanje obveznim mirovinskim fondovima.

Primjerice, ukupni iznos naknada društava za upravljanje obveznim mirovinskim fondovima za 2. stup u 2016. prema podacima Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga (Hanfe) iznosio je više od 3 milijarde kuna (!).

III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provođenje ovog Zakona u 2018. nije potrebno osigurati dodatna sredstva u Državnom proračunu Republike Hrvatske jer Zakon stupa na pravnu snagu 1. siječnja 2019. godine. Projekcija potrebnih sredstava za primjenu Zakona od trenutka stupanja na pravnu snagu u državnom proračunu za 2019. (koji još nije usvojen) s obzirom na broj evidentiranih korisnika pri Hrvatskom zavodu za mirovinsko osiguranje iznosi 335.100.917,00 kuna mjesečno, odnosno 4.021.211.00,00 kuna godišnje. Predlagatelj naglašava da postoji prostor u formiranju buduće državne proračunske politike za navedeni iznos od 4 milijarde kuna godišnje predviđen za

minimalnu zajamčenu mirovinu. Predlagatelj pritom osobito i opetovano naglašava kako samo naknade društvima za upravljanje za uplate iz drugog stupa iznose godišnje više od tri milijarde kuna te da bi se ukidanjem obveznosti uplata u drugi stup oslobodila značajna sredstva u prvom stupu obveznog mirovinskog osiguranja.

IV. PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENI ZAKONA O MIROVINSKOM OSIGURANJU

Članak 1

U Zakonu o mirovinskom osiguranju (Narodne novine broj 157/13, 151/14, 33/15, 93/15, 120/16 i 18/18) u članku 90. stavak 2. mijenja se i glasi:

(2) Najniža mirovina određuje se za svaku godinu mirovinskog staža u visini od 0,825% od prosječne bruto plaće svih zaposlenih u Republici Hrvatskoj u 1998. godini prema podacima Državnog zavoda za statistiku s time da ne može biti niža od zajamčenog minimalnog iznosa od 1.500,00 hrvatskih kuna. U slučaju postojanja negativne razlike između izračuna najniže mirovine i minimalnog zajamčenog iznosa najniža mirovina u minimalnom zajamčenom iznosu od 1.500,00 hrvatskih kuna. Pravo na zajamčeni minimalni iznos mirovine od 1.500,00 hrvatskih kuna imaju svi korisnici mirovinskog osiguranja po svim osnovama osiguranja. Za svaku dodatnu godinu koju je osiguranik proveo nakon navršene 15. godine života u obveznome mirovinskom osiguranju i produženom osiguranju minimalni zajamčeni iznos najniže mirovine od 1.500,00 hrvatskih kuna se povećava za aktualnu vrijednost mirovine po godini staža osiguranja sukladno ovom Zakonu.

PRIJELAZNA I ZAVRŠNA ODREDBA

Članak 2.

Ovaj Zakon stupa na snagu 1. siječnja 2019. godine.

V. OBRAZLOŽENJE

Uz članak 1.

Postojeći čl. 90 Zakona o mirovinskom osiguranju mijenja se na način da se njegovu stavku 2 uz postojeći izračun najniže mirovine za svaku godinu mirovinskog staža u visini od 0,825% od prosječne bruto plaće svih zaposlenih u Republici Hrvatskoj u 1998. godini prema podacima Državnog zavoda za statistiku uvodi i minimalna zajamčena mirovina u iznosu od 1.500,00 kuna u slučajevima kad je najniža mirovina manja od iznosa minimalne zajamčene mirovine. Za svaku dodatnu godinu koju je osiguranik proveo nakon navršene 15. godine života u obveznome mirovinskom osiguranju i produženom osiguranju minimalni zajamčeni iznos najniže mirovine od 1.500,00 hrvatskih kuna se povećava za aktualnu vrijednost mirovine po godini staža osiguranja sukladno ovom Zakonu.

Uz članak 2.

Propisuje se stupanje Zakona na pravnu snagu 1. siječnja 2019. godine.

VI. ODREDBE VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU

9. Najniža mirovina

Članak 90.

(1) Osiguraniku koji ostvaruje mirovinu samo prema odredbama ovoga Zakona, a kojem je mirovina određena prema članku 79. stavcima 1. i 2. i člancima 81. do 88. ovoga Zakona manja od najniže mirovine, odredit će se najniža mirovina.

(2) Najniža mirovina određuje se za svaku godinu mirovinskog staža u visini od 0,825% od prosječne bruto plaće svih zaposlenih u Republici Hrvatskoj u 1998. godini prema podacima Državnog zavoda za statistiku.

(3) Najniža mirovina korisnika invalidske mirovine, čiji je djelomični ili potpuni gubitak radne sposobnosti posljedica ozljede na radu ili profesionalne bolesti, određuje se prema stavku 2. ovoga članka, za 40 godina mirovinskog staža.

(4) Najniža mirovina korisnika invalidske mirovine, čiji je djelomični ili potpuni gubitak radne sposobnosti djelomično posljedica ozljede na radu ili profesionalne bolesti, a djelomično posljedica bolesti ili ozljede izvan rada, određuje se od zbroja najnižih mirovina obračunatih u razmjernom dijelu za slučaj djelomičnog ili potpunog gubitka radne sposobnosti uzrokovanog ozljedom na radu ili profesionalnom bolešću, prema stavku 3. ovoga članka, i razmjernom dijelu za slučaj bolesti ili ozljede izvan rada, prema stavku 2. ovoga članka.

(5) Najniža mirovina korisnika obiteljske mirovine nakon smrti osiguranika, čija je smrt posljedica ozljede na radu ili profesionalne bolesti, određuje se, prema stavku 2. ovoga članka, za 40 godina mirovinskog staža.

(6) Najniža mirovina određuje se uz primjenu polaznog faktora i mirovinskog faktora prema ovome Zakonu.

(7) Korisniku starosne i invalidske mirovine ostvarene zbog djelomičnog gubitka radne sposobnosti iz članka 56. ovoga Zakona, kao i korisniku invalidske mirovine zbog profesionalne nesposobnosti za rad ostvarene do stupanja na snagu ovoga Zakona, najniža mirovina ne pripada za vrijeme zaposlenja ili obavljanja samostalne djelatnosti.

(8) Korisniku invalidske mirovine zbog profesionalne nesposobnosti za rad iz stavka 7. ovoga članka nakon prestanka zaposlenja, odnosno obavljanja samostalne djelatnosti, najniža mirovina određuje se odgovarajućom primjenom stavaka 2., 3., 4. i 6. ovoga članka.